

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til rigsdagsbeslutning angående opsigelse af konvention om europæisk økonomisk samarbejde og overenskomst om økonomisk samarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater (Marshallplanen).

(Forslaget til rigsdagsbeslutning findes i tillæg A. sp. 3497).

Sagen sættes til forhandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Da den såkaldte Marshallplan, der formelt består af konvention om europæisk økonomisk samarbejde og overenskomst om økonomisk samarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater, var til behandling her i rigsdagen i 1948 — for folketingets vedkommende skete det den 1. juli 1948 —, forudsagde vi kommunister, at dens vedtagelse ville få alvorlige og meget skadelige følger for Danmarks økonomi og medføre, at vort land mistede sin ret til selv at bestemme sin økonomiske politik. Vi støttede os i disse forudsigelser på dokumenteret materiale vedrørende Amerikas Forenede Staters regerings hensigt med Marshallplanen såvel som på selve ordlyden af konventionen og overenskomsten. Fra regeringens og rigsdagsflertallets side bestred man denne vor opfattelse, og man vedtog imod kommunisternes stemmer at godkende omtalte konvention og overenskomst.

Udviklingen og begivenhederne siden da har imidlertid på eftertrykkelig måde bevist, at kommunisternes opfattelse var den rigtige. Udviklingen og begivenhederne har vist, at Danmark er blevet berøvet selvbestemmelsesretten over sin økonomiske politik. Det har vist sig at være tilfældet, hvad vi dengang kunne forudsige, at Marshallplanen i realiteten både skulle betyde økonomisk krigsførelse fra Amerikas Forenede Staters side mod Østeuropa, og at de europæiske Marshalllande skulle inddrages i denne økonomiske krig.

Som bevis kan jeg f. eks. fremdrage en omtale af sagen i det engelske tidsskrift „Economist“ for 12. november i år, hvor det meddeles, at USA nu har udvidet eksportforbudet med yderligere 100 såkaldt strategiske varer. Det drejer sig om eksportforbudet mod Sovjetunionen, og „Economist“ oplyser i denne forbindelse, at den amerikanske eksport til Sovjetunionen i første halvår af 1948 lå på gennemsnitlig 2,3 mill. dollars pr. måned, men i første

halvår af 1949 var den faldet til 1 mill. dollars og i juli 1949 til 400 000 dollars. I august 1949 var den sunket så langt som til 100 000 dollars, altså efterhånden praktisk talt standset. Samme udvikling har man haft for de europæiske Marshalllandes vedkommende, og hvis vi ser på Danmarks statistik over udenrigshandel, viser det sig, at fra januar til september 1948 lå vor samlede eksport til Sovjetunionen på 72,5 mill. kr., men i samme tidsrum i 1949 var vor samlede eksport til Sovjetunionen 34,8 mill. kr., altså en nedskæring til under halvdelen. Denne nedskæring er ganske givet sket i overensstemmelse med de direktiver, der er kommet fra Marshalladministrationen, som har forbudt eksport til Østeuropa af varer, som den på den ene eller den anden måde mener kan have strategisk betydning, og som har forbeholdt sig ret til at bestemme, hvorhen vi skal eksportere de varer, hvori Marshallleverancer helt eller delvis indgår som bestanddel.

Marshallplanen betyder altså ikke udvidet intereuropæisk samhandel, men den tilsigter netop en blokering af samhandelen mellem Vesteuropa og Østeuropa. Det medfører imidlertid, at der er skabt en monopolstilling for Amerika som leverandør, og at England har fået en slags aftagermonopol overfor danske landbrugsvarer. Det er sådan, at vi ikke mere selv er i stand til at bestemme, hvordan vor udenrigshandel skal tilrettelægges. Det er sådan, at vor udenrigshandel derefter er blevet mere og mere ufordelagtig for Danmark; de skadelige følger kender vi alle, og de er iøvrigt blevet belyst ved gentagne debatter her i folketinget.

Ved Marshallplanens behandling her i folketinget hævdede vi kommunister, at en af Marshallplanens følger ville blive kronenedskæringen. Det blev bestridt fra regeringens og folketingsflertallets side, men kronenedskæringen er jo nu en kendsgerning, og det må vel også anses for at være en kendsgerning, at Danmark er blevet tvunget til at nedskære sin valuta, eftersom regeringen gentagne gange som forsvar for kronenedskæringen har hævdet, at man var i en tvangssituation. Det er endvidere sådan, at hele den økonomiske politik og handelspolitik, der er en følge af Marshallplanen, bevirker, at Danmark efterhånden bliver ruineret gennem den såkaldte diskriminering, gennem andre landes, specielt Englands, urimelige eksportpriser til Danmark. Jeg har tidligere haft lejlighed til at belyse dette, støttet på en oversigt, som var offentliggjort i „Berlingske Tidende“, der dog vist ikke kan betragtes som specielt organ for det